

Hendrik Conscience – *De loteling*
© Uitg. L. Opdebeek, Antwerpen (1951)

Lotelingen van Napoleon uit Paal

Louis LETEN, amateurhistoricus

11-10-2020

Voorwoord

Lotelingen, *conscrits*, waren soldaten van de *Grande Armée*¹ en van de *Armée d'Espagne*² die, dikwijls ver van huis, deelgenomen hebben aan de Napoleontische oorlogen (1805-1815).

Een 50-tal kwam uit Paal, wat behoorlijk veel is. Volgens de volkstelling van 1796 had Paal 1 118 inwoners, waarvan 421 kinderen < 12 jaar.

---

¹ Het eerste leger dat tot *Grande Armée* werd gedoopt was een 200 000 man tellende troepenmacht die zich in 1803-1805 in Boulogne-sur-Mer had verzameld voor een invasie van Engeland. De *Grande Armée* bestond oorspronkelijk uit zes korpsen onder het bevel van Napoleons maarschalken. Naarmate Napoleons macht in Europa toenam, groeide ook de *Grande Armée* in grootte. De maximale grootte bereikte het leger in 1812 vóór de campagne tegen Rusland.

² De *Armée d'Espagne* is de naam van het leger dat Napoleon in 1807 naar het Iberisch schiereiland had gestuurd. Het nam Spanje in en Joseph Bonaparte, een broer van Napoleon, werd er op de troon gezet. Het wordt soms ook bij de *Grande Armée* gerekend.

Op basis hiervan schatten we dat een 100-tal jonge mannen in aanmerking kwamen voor legerdienst, wat betekent dat zowat de helft ook effectief soldaat is geworden.

Van een aantal hebben we militaire informatie gevonden en met wat genealogische gegevens³, die niet volledig zijn, hebben we getracht hun gezinssituatie te schetsen.

Een deel van hen is niet naar huis teruggekeerd, overleden of vermist. Overlijdensberichten werden door de Franse legeradministratie naar de geboorteplaats gestuurd, in Paal bevinden die zich in de registers van de burgerlijke stand. Soms ging er wat tijd over maar het toont aan dat de Franse legeradministratie goed werkte. Van een aantal is er geen overlijdensakte, zij waren vermist, de meeste in Rusland.

Veel lotelingen stierven in een hospitaal aan een infectieziekte. De hygiënische toestand in deze instellingen was ronduit slecht, het waren haarden van besmetting. Medicatie en pijnstilling was er nauwelijks. We hebben enkele ingangspoortenpoorten van deze gebouwen afgebeeld, het waren hellepoorten.

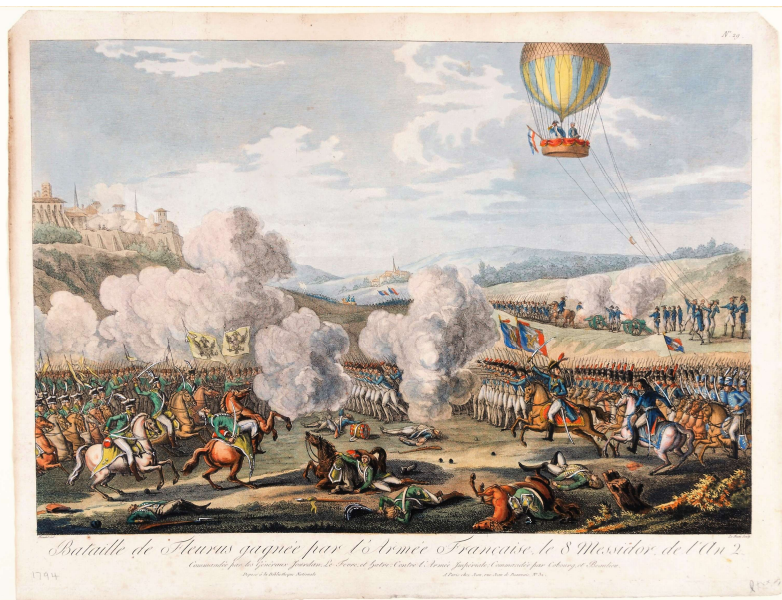
Napoleon Bonaparte (1769-1821)

---

³ We hebben hiervoor 125 akten uit het rijksregister gekopieerd.

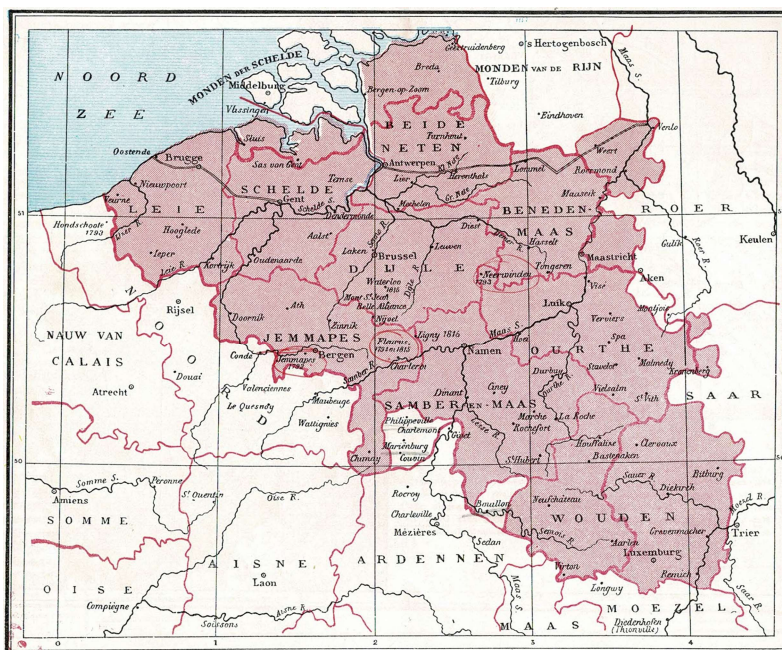
Annexatie bij Frankrijk

Op 26 juni 1794 behaalde het Franse leger onder leiding van generaal Jean Baptiste Jourdan bij Fleurus, Henegouwen een beslissende overwinning op een coalitieleger van Oostenrijkers en Hollanders. De Fransen gebruikten tijdens de slag voor het eerst in de geschiedenis een heteluchtballon voor de verkenning van het slagveld.

Slag bij Fleurus – Handgekleurde ets (Bibliothèque National Paris)

Daardoor vielen de Oostenrijkse Nederlanden in hun handen en werden onze streken op 1 oktober 1795 formeel bij Frankrijk aangehecht. De inwoners werden Franse *citoyens* (burgers) met alle rechten en vooral plichten daaraan verbonden. Het was het begin van een periode van bijna 20 jaar permanente oorlog.

De 9 Belgische departementen (1795)

© Atlas der Algemene Geschiedenis. Uitg. AD. Wesmael-Charlier (1965)

Volkstelling

Het Franse bestuur wilde weten wat het met de verovering van onze gewesten verworven had en organiseerde in 1796 (*an IV-V*) een volkstelling. Dit was niet vrijblijvend, de telling zou dienen om belastingen te heffen en om het potentieel aan toekomstige soldaten te bepalen.

Beringen, waartoe Paal toen nog behoorde, had 1 418 inwoners (892 'volwassenen' + 526 kinderen < 12 jaar).

Uit de lijsten valt te berekenen dat er daarvan 1 118 (697 'volwassenen' + 421 kinderen < 12 jaar) in Paal⁴ woonden.

N° 1664 1032 A an 14. 5^e an
hommes. Enfants
892 - 526

Departement De La Meuse inferieure

182 / Canton De Beringe

Tableau

Contenant Le Nombre et Les noms, age, Etat ou profession Des Habitans de la Commune De Beringe Le lieu de Leur Domicile & L'epoque de Leur entree Sur La dite Commune

Population du Canton De Beringen.		
Beringe	892	526
Wesden	789	864
Zolder	1229	649
Coarzel	763	200
Beserloo	354	98
Posthan	180	55
Bedsteadooz	439	53
Quamechtlen	376	57
Zouhoveu	1214	389
	<u>6236</u>	<u>2275</u>
<i>Cotance 892</i>		

1032 - 1

© Regionaal Historisch Centrum Maastricht www.archieven.nl

Deze lijsten vormen een interessante aanvulling op de genealogische gegevens uit de parochieregisters, die bijvoorbeeld het beroep niet vermelden. We hebben ze dan ook gebruikt om de gezinssituatie van de lotelingen te vervolledigen.

⁴ Paal werd in 1802 een afzonderlijke gemeente.

Conscriptie & loting

Conscriptie, of het aanleggen van lijsten van personen voor militaire dienst, was reeds tijdens het Ancien Régime in gebruik. Het systeem werd na annexatie van onze gewesten bij Frankrijk ook bij ons ingevoerd⁵. Iedere ongehuwde mannelijke burger tussen 18 en 40 jaar kwam in principe in aanmerking voor legerdienst, ook weduwnaars zonder kinderen hoorden hierbij. Vrijgesteld waren de zonen van weduwen en de oudst geboren wezen.

In de praktijk werden meestal enkel de 18- tot 25-jarigen opgeroepen. Er werden per departement⁶ contingenten bepaald en in de kantonhoofdplaats

werden lotingen georganiseerd, meestal in de kerk, onder toezicht van Franse officieren en van de onder-prefect van het arrondissement. Iedere *conscrit* moest een nummer uit een emmer trekken, wie een nummer trok hoger dan het contingent aantal was vrijgeloot. De dienstplicht was 5 jaar in vreedstijd en van onbepaalde duur in oorlogstijd. Rijken konden zich meestal vrijkopen door een vervanger hun plaats te laten innemen.

In het departement Nedermaas werd in het jaar VII (1797-1798) slechts 10% van de *conscrits* effectief ingelijfd, in Frankrijk was dat bijna 50%. De anderen werden vrijgeloot, afgekeurd of kochten zich vrij. De nood aan soldaten nam alsmaar toe en de contingenten werden steeds groter. In de jaren IX tot XIII (1800-1805) werd gemiddeld, zoals in Frankrijk, bijna 80% ingelijfd.

Veel dienstplichtigen trachtten om medische redenen afgekeurd te worden. Kwakzalverij en allerlei hulpmiddeltjes moesten daarbij helpen. Als kon bewezen worden dat een dienstplichtige aan zelfverminking had gedaan, werd hij ingelijfd bij de schansgravers waar hem een harde tijd te wachten stond.

Omdat ook de gehuwden van de dienst ontheven werden, werd er dikwijls hals over kop getrouwd, soms met een bejaarde weduwe al of niet door schijnhuwelijk. Het omkopen van ambtenaren, geneesheren of officieren was legio.

Als men definitief voor de dienst was aangewezen, bestond er maar één manier meer om er aan te ontsnappen. Daarvoor moest men bemiddeld zijn, er was altijd wel iemand die mits betaling, de plaats wilde innemen van de loteling. In 1802 schommelde de prijs voor een vervanging in onze contreien tussen 1 000 en 4 500 *franc*, wat veel geld was. Wanneer om één of andere reden de plaatsvervanger niet aan zijn verplichting voldeed, dan werd de loteling alsnog opgeroepen of moest opnieuw iemand anders als vervanger zoeken. Veel plaatsvervangers waren onbetrouwbaar, het was hen enkel om het geld te doen.

---

⁵ De wet Jourdan-Debrel van 19 *fructidor* VI (5 september 1798) bepaalde dat alle jongelingen die 19 jaar oud werden zich dat jaar in de kantonhoofdplaats moesten aanbieden om via loting te bepalen of zij al dan niet soldaat moesten worden. Dit systeem bleef gedurende de hele 19de eeuw in voege en werd pas in 1909 afgeschaft en vervangen door de dienstplicht van één zoon per gezin.

⁶ Het bestuursniveau was vergelijkbaar met onze huidige provincies. Elk departement was onderverdeeld in arrondissementen & kantons. Zo bestond het arrondissement Hasselt in het departement Nedermaas uit de kantons Beringen, Borgloon, Hasselt, Herk-de-Stad, Peer en Sint-Truiden.

Medische keuring

Lotelingen werden medisch gekeurd. Om te beginnen werd hun lengte gemeten. De rekruten werden onder een soort juk geplaatst en gemeten. Op de zijkant van het meettoestel was een geelkoperen meetlat aangebracht met lengteaanduidingen in decimale maten. De precieze lengte van iedere loteling werd genoteerd. Door de knieën buigen was uitgesloten, het toestel drukte een kussen tegen de knieën zodat de benen zich strekten. Er was een dwarslat, ingesteld op de minimum lengte. Reikte een rekrut niet tot aan de dwarslat dan werd op de lijst achter zijn naam genoteerd : *incapable, à cause de sa taille, de soutenir les fatigues de la guerre* (onbekwaam, omwille van zijn gestalte, de oorlogsinspanningen vol te houden).

Aanvankelijk was de minimumlengte vastgelegd op 1,625 m. In het jaar IX (1800-1801) werd die teruggebracht naar 1,598 m en vervolgens in het jaar XII (1804-1805) naar 1,544 m. De toenemende nood aan manschappen leidde ertoe dat vanaf 1809 de minimumlengte van 1,500 m voldoende was om geschikt bevonden te worden. Daarna volgde een medische keuring *en plain air et en public* (in open lucht en in het openbaar) om eventuele lichamelijke gebreken vast te stellen.

Meettoestel voor lotelingen

© Object Oktober 2014 n. 78 www.taxandriamuseum.turnhout.be

De conscriptie & loting was uiteraard door de bevolking erg gehaat en was samen met de antiklerikale maatregelen en de hoge belastingen de belangrijkste aanleiding tot de Boerenkrijg. Het was de druppel die emmer deed overlopen.

Boerenkrijg

Deze opstand tegen de Franse bezetter begon in oktober 1798 en heeft nauwelijks twee maanden geduurd. De opstandelingen hadden als leuze *Voor Outer en Heerd*⁷.

Zelf noemden de opstandelingen zich patriotten, de Fransen noemden hen daarentegen *brigands* (struikrovers). Vanuit Vlaanderen en Brabant verzamelden er zich 4 000 opstandelingen in Diest tot de Fransen met een troepenmacht aan de wallen verschenen en de stad omsingelden. Het boerenleger verliet op 15 november onopgemerkt de stad en splitste zich op in verschillende groepen. Het onverdedigde stadje werd toch door de Fransen geplunderd.

De Boerenkrijg heeft uiteindelijk tot 5 december 1798 geduurd. Toen versloegen de Fransen het opstandige leger in Hasselt na een achtervolging over Geel en Diest, 5 000 à 10 000 mannen vonden er de dood. Er volgde een strenge repressie door het Franse regime.

Monument van de boerenkrijg in Hasselt

⁷ Later is het gedicht *Voor Outer en Heerd* (voor altaar en haard) van Jozef Simon door Armand Preud'homme op muziek gezet en het wordt nog veelvuldig op studentencantussen gezongen.

De leiders werden ter dood veroordeeld : 190 gefusilleerden, 3 000 aanhoudingen, honderden deportaties en een strenge toepassing van de militaire conscriptie. Enkele kleine groepen opstandelingen hielden nog even een guerrillastrijd tegen de Fransen vol. In totaal vielen er in deze opstand rond de 15 000 doden.

Het militair verzet was grotendeel gebroken, dienst weigeren en onderduiken was erg gevaarlijk. Er werden nog wel spotprenten verspreid en anti-Franse liederen gezongen.

Hermanus Fock – Spotprent uit 1813 op de conscriptie voor het Franse leger (Rijksmuseum Amsterdam)

De Fransen zongen ook, echter niet de *Marseillaise* die nochtans uit de Franse revolutie dateert en toen erg populair was. Het zingen werd door Napoleon verboden en gold als subversief⁸. Pas in 1878 werd ze het officiële Franse volkslied.

Fuseliers, jagers & grenadiers

Infanteristen vormden het gros van de manschappen van de *Grande Armée* en van de *Armée d'Espagne*. Vanaf 1808 bestonden die uit 135 Infanterie-linieregimenten en 35 Lichte Infanterie-linieregimenten van elk 3 920 man.

Een Infanterie-linieregiment bestond meestal uit 5 Bataljons. De eerste drie Bataljons bestonden elk uit 6 Compagnieën : 1 Compagnie **grenadiers**, 1 Compagnie **jagers** (*voltigieurs*) & 4 Compagnieën **fuseliers**. Het 4de bataljon bestond ook uit 6 Compagnieën, het 5de uit 4 en diende als depot⁹ en opleidingsbataljon.

Een volledige Compagnie bestond uit 140 man :

- 3 officieren : een kapitein die de Compagnie leidde, een luitenant en een onderluitenant;
- 5 onderofficieren : een sergeant-majoor en 4 sergeanten;
- 132 manschappen : 1 korporaal-foerier, 8 korporaals, 2 tamboers & 121 soldaten.

⁸ De nationale hymne tijdens het *Empire* was *Le Chant du Départ* :

<https://www.youtube.com/watch?v=FOKMxoTetnc>

⁹ De gestraften bevonden zich in het depot.

De Regimenten van de Keizerlijke Garde bestonden uit Cohorten. De Garde had 3 Regimenten met **grenadiers te voet** en 1 Regiment met **grenadiers te paard**, beiden groot van gestalte met een typische berenmuts.

De infanterist was gewapend met een silexgeweer¹⁰, een wapen van 152 cm lang, waarop een bajonet geplaatst kon worden. Het woog 4,6 kg, had een kaliber van 17,2 mm en werd geladen met loden kogels met een diameter van 16,4 mm en met een gewicht van 23 g. Er waren heel wat stappen nodig om het schietklaar te maken en een geofende soldaat kon 2-3 maal per minuut vuren¹¹. De precisie was niet groot en de trefzekerheid was beperkt tot een 100-tal meter.

De Engelsen hadden kaliber 18,7 mm en de Pruisen 19,5 mm. Ze konden mekaar kogels dus niet gebruiken, het kruit wel. De kogels werden, indien buitgemaakt, hersmolten.

Franse, Engelse & Pruisisch kogels

Infanteriesoldaten van de Linieregimenten © Legermuseum Delft

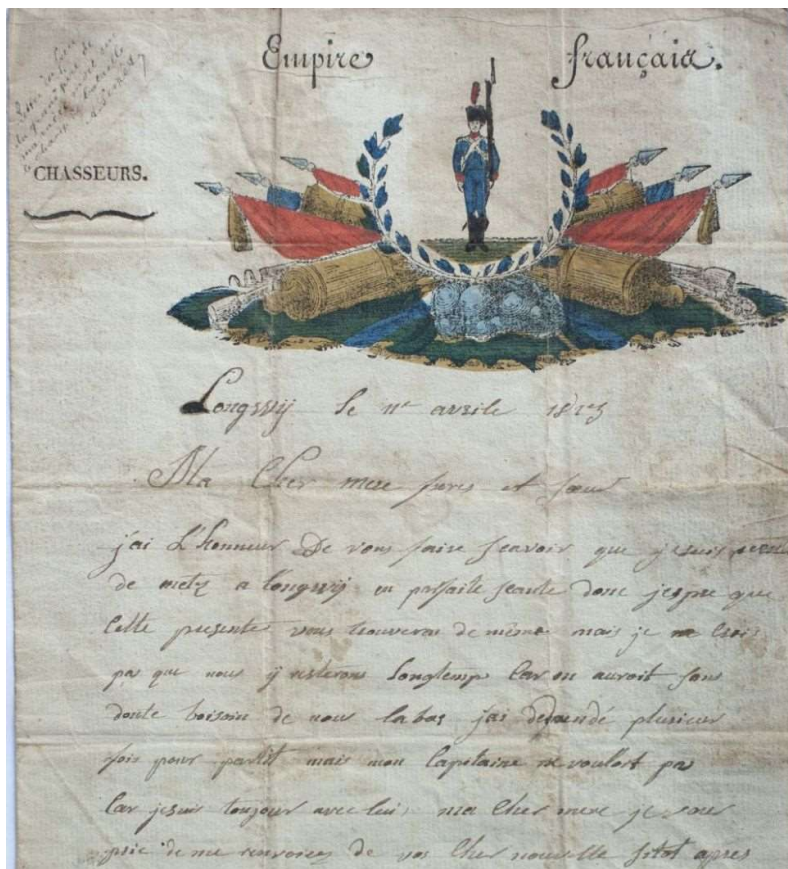
¹⁰ Er zijn van dit musket 'model 1777' en zijn varianten 7 miljoen exemplaren vervaardigd !

¹¹ Een in het Engels nagesynchroniseerde Hongaarse video toont hoe dit soort wapens geladen werden en hoe er mee geschoten werd : <https://youtu.be/wrhRT9yx4YE>.

Infanteriesoldaten van de Lichte Regimenten © Legermuseum Delft

De soldaten waren meestal ver van huis en het enige contact met het thuisfront was per brief. De grote beperking was dat meesten niet konden schrijven en hun ouders konden meestal ook niet lezen. Toch zijn er heel wat bewaard gebleven, ze werden dikwijls naar de burgemeester gestuurd die dan ook moest antwoorden. Een voorbeeld is hieronder afgebeeld.

Fragment van de brief van Jean François Renier, een Napoleontische soldaat die in 1813 de dood vond © Rijksarchief

Desertie

Er waren veel dienstweigeraars & deserteurs zoals ook zal blijken uit de dossiers van de Paalse lotelingen.

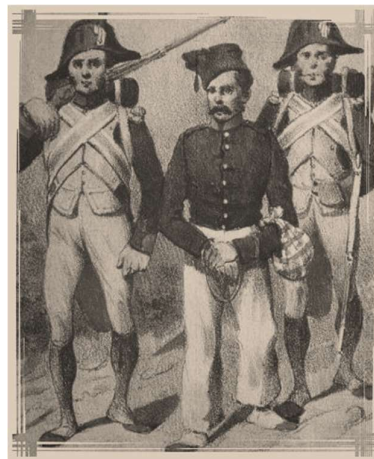
In het Napoleontische recht vormden deserteurs samen met *réfardataires* (laatkomers) en *réfractaires* (dienstweigeraars) de categorie van de *insoumis* (weerspannigen). Het verschil was dat deserteurs ingelijfd waren in de krijgsmacht en de *réfardataires* en de *réfractaires* niet. De Franse militaire wetgeving van 1811 somt een hele lijst op van variaties van desertie, waarvoor de straffen varieerden van dwangarbeid tot doodstraf, die maar zelden maar wel onmiddellijk uitgevoerd werd. In heel wat gevallen werd de lijfstraffen en geldboeten na een aantal maanden kwijtgescholden, er was immers een grote de nood aan soldaten.

Deserteurs werden actief opgespoord door zoektochten van de gendarmerie, verspreiding van het signalement¹² door de Prefect van het departement naar de burgemeesters en door het wekelijks afroepen van de namen op de preekstoel. Ook het dorp van oorsprong en de ouders van de deserteur werden aangepakt door het verhalen van de geldboete bij de familie, het verplicht inkwartieren van Franse gendarmes en door het leveren van extra lotelingen. Opgepakte deserteurs werden niet zachtzinnig behandeld en onder meer aan een touw gebonden & achter een paard weggevoerd.

Deserteurs werden voor een Krijgsraad gebracht. De aanklacht werd ingediend door de korpschef en het oordeel moest binnen de 3 dagen - tegensprekelijk of bij verstek - geveld worden. De Krijgsraad bestond uit 7 rechters: een brigadebevelhebber, die voorzitter was, bevelhebber van een bataljon of eskadrons, 2 kapiteins, 1 luitenant, 1 onderluitenant en een onderofficier. Het Openbaar Ministerie werd waargenomen door een kapitein die de functie van rapporteur had en bijgestaan werd door een griffier. De straffen waren naargelang de omstandigheden & feiten : *mort* (doodstraf), *boulet* (kogelstraf) of *travaux publics* (openbare werken), en hielden in alle gevallen een boete in van 1 500 *franc*, te verhalen op de veroordeelde of op zijn ouders.

De doodstraf impliceerde de onmiddellijke 'eervolle' executie met de kogel of 'oneervolle' ophanging. Zij werd uitgesproken tegen overlopers naar de vijand, leiders van desertiecomplotten, deserteurs die wapens hadden meegenomen en tegen opstandige 'kogelgestraften'.

De 'kogelstraf' betekende het dragen van een kogel van 8 pond (± 4 kg) bevestigd aan een ketting van 2½ meter en vastgemaakt aan het middel van de veroordeelde. Zij moesten speciale werken uitvoeren in oorlogsgebied, gedurende 8 uren van 22 oktober tot 21 maart en gedurende 10 uren tijdens de rest van het jaar. Zij droegen gevangenskleren en hadden klompen aan de voeten. Hun baard moest blijven staan maar hun haar & snor werden alle 8 dagen afgeschoren. Buiten de werkuren waren ze vastgeketend in de gevangenis. Ze kregen een loon dat de helft bedroeg van dat van een gewone dagloner : ⅓ werd uitbetaald, ⅓ kregen ze als ze vrijkwamen en ⅓ was bestemd voor het Ministerie van Oorlog om in hun onderhoud te voorzien. Ze werden aangemoedigd om ontsnapingsvoorbereidingen te verklikken, hun straf werd dan omgezet in 'openbare werken'. Ontsnapt die gevat werden daarentegen kregen een verdubbeling van hun straf, ofwel door het dragen van 2 kogels, ofwel door de verdubbeling van de termijn die ze nog moesten uitzitten. De 'kogelstraf' werd uitgesproken tegen deserteurs in bezet gebied, tegen recidivisten of tegen opstandige veroordeelden 'openbare werken' en duurde minstens 10 jaar.

---

¹² Daarop komen behalve de naam en voornamen van de loteling ook de namen van zijn ouders voor met woonplaats en beroep, al of niet overleden zijnde, en uiteraard de geboortedatum en -plaats en het signalement van de gezochte, alsmede het legeronderdeel dat de opsporing verzocht.

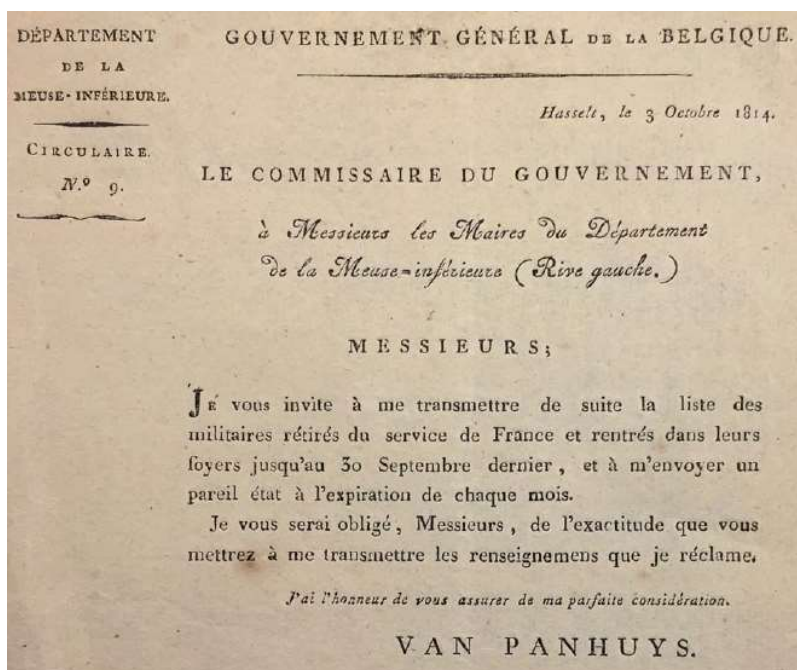
De straf 'openbare werken' was de lichtste. De veroordeelden moesten militaire of burgerlijke werken uitvoeren en waren vrij in hun bewegingen, zonder ketting of boeien. Ze droegen schoenen en gelijkaardige kleren als de legeruniformen. Ze moesten hun baard laten staan en hun haar afscheren, een snor was toegelaten. Ze werden ondergebracht in *dépôts* (speciale kazernes of barakken) en kregen gelijkaardig eten als de soldaten. Ze kregen een loon dat $\frac{3}{4}$ bedroeg van dat van een gewone dagloner, de verdeling was zoals bij de 'kogelstraf'. Deze straf werd toegepast voor binnenlands desertie en duurde 3 jaar of meer. Aan alle straffen werd een boete van 1 500 *franc* toegevoegd. Deze som diende om de procedurekosten van de Krijgsraad te betalen, het restant werd gebruikt om vrijwilligers aan te werven om de veroordeelde deserteurs te vervangen.

Einde van de Franse periode

Het Franse bewind eindigde toen Napoleon op 16-19 oktober 1813 tijdens de volkerenslag¹³ bij Leipzig, Sachsen^{DE} een eerste keer werd verslagen en naar het eiland Elba werd verbannen.

Er werden na de slag $\pm$ 30 000 Fransen krijgsgevangen genomen, waaronder ook soldaten van bij ons. Zij werden vrij snel vrijgelaten. Ook elders gelegerde militairen kwamen geleidelijk aan naar huis, te voet en soms van ver. Het heeft dus enige tijd geduurd voor ze thuis waren. Vanaf januari 1814 werden onze streken door Zweedse & Pruisische legereenheden bezet en in het voorjaar van dat jaar werd begonnen met het samenstellen van een Belgisch Legioen.

Op 3 oktober 1814 werd een omzendbrief naar alle gemeenten gestuurd om een lijst van teruggekeerde veteranen op te vragen. De hogere overheid was ongerust dat er goed getrainde en misschien nog gewapende veteranen rondliepen en wilde ze maar al te graag rekruteren voor het Belgisch Legioen. In het voorjaar van 1815 werden de Belgische eenheden van dat Legioen onderdeel van het leger van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden en vormden de Nationale Militie.

De omzendbrief van regeringscommissaris Van Panhuys
© Regionaal Historisch Centrum Limburg www.archieven.nl

¹³ Tot de Eerste Wereldoorlog was dit de grootste en bloedigste veldslag uit de Europese geschiedenis. Naar schatting kwamen tussen de 80 000 en 110 000 mannen om of raakten gewond. Een groot gedeelte van de overlevenden zou later alsnog bezwijken aan slechte hygiëne, besmettelijke ziekten en gebrek aan voedsel.

Burgemeester Jean Porters van Paal heeft in totaal 22 namen doorgegeven, spijtig genoeg zonder verdere persoonsgegevens zoals geboortedatum, graad, legereenheid of duurtijd van hun legerdienst¹⁴. Dit lijkt veel, maar in Lummen waren er 42 en in Tessenderlo 46. In het ganse departement Nedermaas zijn er 2 942 geregistreerd.

Paal le 12 octobre 1864

Le Maire de la Commune de Paal

Monsieur le Commissaire du Gouvernement général de la Belgique

Monsieur

Conformément à votre Circulaire n° 7, en date du 12 août courant, j'ai l'honneur par la présente de vous transmettre la liste des militaires, retirés du service de France, et rentrés dans leur foyer jusqu'au trent septembre dernier et dont comme suit

1er Carlot Gérard
 2e Van der Meer Pierre
 3e Valderick Pierre
 4e Cuylen Bernard
 5e Moonen Mathieu
 6e Pecters Guillaume
 7e Porters François
 8e Schryvers Gérard
 9e Willekens Henri
 10e Huybrigt Guillaume
 11e Verhmanen Gérard
 12e Vanquél Pierre
 13e Myen François
 14e Drosacres Henri
 15e Libaert Guillaume
 16e Heuben Gérard
 17e Converset Guillaume
 18e Galst Jean

J'ai l'honneur de vous saluer
 J. Porters

Paal le 30 864

Le Maire de la Commune de Paal

Monsieur le Commissaire du Gouvernement général de la Belgique

Monsieur

C'est par la présente que j'ai l'honneur de vous faire parvenir le tableau contenant tous les articles dont vous m'avez chargé de vous envoyer.

Je vous envoie ainsi la liste des militaires retirés du service de France, et rentrés dans leur foyer, jusqu'au trent octobre, et dont ainsi qu'il suit de ce mois.

1er Janot Lambert
 2e Tempelot Pierre Henri
 3e Van Ringel Michel

J'ai l'honneur de vous saluer
 J. Porters

Namen van 22 naar Paal teruggekeerde veteranen
 © Regionaal Historisch Centrum Limburg www.archieven.nl

¹⁴ Sommige gemeenten hebben deze details doorgegeven.

Paalse lotelingen

	Naam	Voornaam	°	†	Opmerking	
1	AERTS	Arnold	1786	1815	Veteraan	Gebroeders
2	AERTS	Gerard	1787	1848	Veteraan	
3	AERTS	Jan Frans	1790	1810	† Hospitaal	
4	AERTS	Jan	1787	1813	† Hospitaal	
5	AERTS	Jan	1789	1815	† Hospitaal	
6	AERTS	Jan Baptist	1789	1808	† Hospitaal	
7	AERTS	Jan Baptist	1785	1811	† Hospitaal	
8	AERTS	Willem	1788	1809	Gesneuveld	
9	BOSMANS	Peter Frans	1788	?1809	† Hospitaal	
10	CAELS	Jan	1781	1848	Veteraan	
11	CEYSSENS	Bernard	1791	?	Veteraan	
12	CORVERS	Willem	1778	?	Veteraan	
13	DAMS	Jan Mathias	1789	1815	Veteraan	
14	DIEPVENTS	Hendrik	ca. 1789	1807	† Hospitaal	
15	DROSSAERTS	Hendrik	1791	?	Veteraan	
16	FONTIJN	Jan Mathias	1788	?1812	Vermist	
17	GRIETEN	Jan Mathias	1790	1813	† Hospitaal	
18	HOUBEN	Jan	1785	?1812	Vermist	Gebroeders
19	HOUBEN	Gerard	1787	1845	Veteraan	
20	HUYBRIGHS	Willem	1792	?	Veteraan	
21	INTHOF	Peter Jan	1785	1806	† Hospitaal	
22	JANS	Lambert	1792	1871	Veteraan	
23	KENENS	Peter	1781	1847	Veteraan	
24	LETEN	Jan	1787	1811	† Hospitaal	
25	LIBAERS	Willem	1785	1847	Veteraan	
26	LUTS	Gerard	1778	1813	† Hospitaal	
27	MEYEN	Frans	1785	1860	Veteraan	
28	MOONS	Mathias	1792	1858	Veteraan	
29	PAULS	Peter	1795	?1812	Vermist	Gebroeders
30	PAULS	Mathias	1790	1809	† Hospitaal	
31	PEETERS	Willem	1788	1861	Veteraan	Gebroeders
32	PEETERS	Frans	1793	1869	Veteraan	
33	PERSOONS	Frans	1786	1809	† Hospitaal	
34	PIJPERS	Willem	1785	?1812	Vermist	
35	SCHOOFS	Willem	1789	1809	† Hospitaal	
36	SCHREYVERS	Willem	1794	1813	† Hospitaal	
37	SCHRIJVERS	Jan	1787	?1812	Vermist	Gebroeders
38	SCHRIJVERS	Gerard	ca. 1789	?	Veteraan	
39	TEMPELS	Hendrik	1790	1873	Veteraan	
40	TIMMERMANS	Vincent	1783	?	Vermist	Gebroeders
41	TIMMERMANS	Gerard	1787	?	Veteraan	
42	VANDEBOS	Jan	1790	1861	Veteraan	
43	VANGEEL	Peter	1790	?	Veteraan	
44	VANMOL	Hendrik	1789	?	Veteraan	

45	VAN SENDEL	Michiel	1793	1849	Veteraan	
46	VANWETSWINKEL	Frans	1790	1812	Vermist	
47	VEEKMANS	Arnold	1787	1812	† Hospitaal	
48	VEEKMANS	Gerard	1786	?	Veteraan	
49	VOLDERS	Peter	1779	1856	Veteraan	Gebroeders
50	VOLDERS	Karel	1787	1809	† Hospitaal	
51	WILLEKENS	Hendrik	1785	1857	Veteraan	
52	WITTERS	Jan	1793	1815	Veteraan	

Overzicht van 52 Paalse lotelingen.